

Terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta

24.09.2020

Kokoustiedot

Aika 24.09.2020 torstai klo 14:30 - 15:20

Paikka Teams-kokous

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
7	Vuoden 2021 yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen määrärahan hakemukset	5
8	Muut asiat	22

Terveystieteiden tutkimuskeskus

24.09.2020

Osallistujat

Läsnä	Anne Pitkäranta, puheenjohtaja Päivi Miettinen, Anu Maksimow, läsnä klo 14.30-15.00 Kaarina Torppa Risto Renkonen Eero Mervaala Sanna Lehtonen Teija Kujala Tero Tapiola Pasi Pöllänen, Päivi Vento Tuomo Nieminen Markus Paananen, Pia Höglund	
Muut osallistujat	Ari Lindqvist, ylilääkäri Lauri Ihari, johdon assistentti	esittelijä sihteeri
Poissa	Markku Mäkijärvi Timo Yrjönen	

Terveystieteiden tutkimuksen tutkimustoimikunta

24.09.2020

Allekirjoitukset

Anne Pitkäranta
puheenjohtaja

Lauri Ihari
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Helsinki 25.9.2020

Helsinki 25.9.2020

Eero Mervaala

Kaarina Torppa

Pöytäkirjan nähtävänäolo

HUS Yhtymähallinto, tutkimusjohto, Biomedicum, 4. krs
(Haartmaninkatu 8, 00290 Helsinki) 28.9.2020

Lauri Ihari
sihteeri

Terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta

24.09.2020

Kokouksen avaus, laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Puheenjohtaja avaa kokouksen. Todetaan osanottajat ja ilmoitetaan mahdolliset jääviydet.

HYKS-erityisvastuualueen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta (erva-tutkimustoimikunta) päätti kokouksessaan 4.3.2020, että muodostetaan arviointiryhmä, joka käsittelee 20.8.2020 organisaatioiden tutkimustoiminnan avauksien hankehakemukset HYKS-ervan tutkimustoimikunnan valmistelevalle työryhmälle. HYKS-ervan tutkimustoimikunnan hankerahoituksen jakoa valmisteleva työryhmä kokoontuu 27.8.2020, käsittelee organisaatioiden hankehakemukset ja tekee tutkimustoimikunnalle ehdotuksen vuoden 2021 hankerahoituksen jaosta. HYKS-ervan tutkimustoimikunta tekee jakopäätöksen kokouksessaan 24.9.2020.

Kokouksessa 4.3.2020 tehdyn päätöksen mukaan sekä tutkimustoiminnan avauksien arviointityöryhmän että vuoden 2021 hankerahoituksen jakoa valmistelevan työryhmän puheenjohtajana toimii HYKS-ervan tutkimustoimikunnan puheenjohtaja Anne Pitkäranta. Valmistelevat työryhmät muodostetaan jäävittömistä toimikunnan jäsenistä puheenjohtajan ehdotuksen perusteella. Jäsenten jäävittömyys voitiin selvittää vasta määrärahan hakemusten 15.6.2020 päättyvän haun umpeutumisen jälkeen.

Suunniteltuina kokousaikoina ei saatu muodostettua jäävittömiä työryhmiä jäsenten muiden pakottavien työtehtävien vuoksi. Siksi arviointiryhmän ja valmistelevan työryhmän toiminta yhdistettiin kokoukseen pe 11.9.2020 klo 10.30-12.00. Yhdistetyssä työryhmässä puheenjohtaja oli Anne Pitkäranta ja jäseninä olivat Eero Mervaala (HY), Ilkka Ojanperä (HY), Tero Tapiola (Eksote) ja Kaarina Torppa (HUS). Työryhmän esittelijäksi kutsuttiin Ari Lindqvist ja sihteeriksi Lauri Ihari. Työryhmän koostumuksesta tehtiin ilmoitus erva-tutkimustoimikunnalle sähköpostitse 26.8.2020.

HYKS-ervan organisaatioiden sähköiset hakemukset (linkki E-lomakkeelle käyttöohjeineen) on toimitettu erva-tutkimustoimikunnalle 17.9.2020.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.30. Todettiin osallistujat. Jääviyksiä ei ilmoitettu. Kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Kaarina Torppa ja Eero Mervaala.

Terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta

24.09.2020

§ 7

Asianro HUS/2588/2020

Vuoden 2021 yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen määrärahan hakemukset

Selostus

Perusteet Valtion rahoituksesta yliopistotasaiseen terveyden tutkimukseen säädetään terveydenhuoltolain 1326/2010 61 §:ssä. Määrärahaa voidaan myöntää hakemuksesta vain hakukelpoisille organisaatioille, jotka määritellään asetuksessa 1125/2013.

STM:n asetus 888/2019 yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta nelivuotiskaudelle 2020-2023 on tullut voimaan 1.1.2020. Vuoden 2021 hakuohjeeseen on päivitetty yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tavoitteet ja painoalueet. Vuosittain painoalueille tulee ohjata vähintään 50 % määrärahasta (esityslistan liite 1).

Viimeisimmän STM:n päätöksen (VN/1158/6.3.2020) mukaan HYKS-ervan osuus yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen määrärahasta on 41,37 % vuosina 2020-2023 (esityslistan liite 2).

Tutkimustoimikunta julisti vuoden 2021 tutkimusmäärärahan haettavaksi huhtikuussa 2020. Hausta ilmoitettiin HUSin internet-sivuilla ja kirjeitse määrärahan hakuun oikeutetuille (terveydenhuollon toimintayksikköä ylläpitävä kunta, kuntayhtymä, valtion mielisairaala tai muu sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella 1125/2013 säädetty palvelujen tuottaja). Hakuaika päättyi 15.6.2020.

Hakuohjeistus

Erva-tutkimustoimikunta on päättänyt vuoden 2021 yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen määrärahan hakuohjeistuksesta kokouksessaan 4.3.2020. (<https://www.hus.fi/tutkijalle/ervan-tutkimustoimikunta/hakuohje/Sivut/default.aspx>). Organisaation tulee hakea määrärahaa 1-4 -vuotisina hankkeina, jotka se priorisoi eli valitsee mukaan erva-tutkimustoimikunnalle lähettämäänsä hankehakemukseen.

Erva-tutkimustoimikunta pyysi vuoden 2021 hakuohjeessa kokonaisvaltaista arviointia varten

1. vapaamuotoista hakemusta, joka sisältää ainakin selostuksen siitä, mitkä ovat organisaation omat tavoitteet terveyden tutkimuksessa, millä perusteella priorisointi on tehty (mm. hankkeiden tieteellinen sisältö ja tutkimustulosten merkitys hakevan organisaation kannalta ja terveyden- tai sairanhoidon valtakunnallisen kehittämisen kannalta). Hakemuksen saatesivun allekirjoittaa henkilö, jolla on organisaation nimenkirjoitusoikeus.
2. Hakemuksessa tulee ilmoittaa, kuinka suuresta joukosta ehdotuksia priorisointi on tehty (sekä organisaatiossa ehdotettujen että priorisoitujen tutkimushankkeiden lukumäärä ja yhteenlaskettu rahasumma). Hakemuksessa tulee lisäksi ilmoittaa organisaation vuosina 2018 - 2020 saama valtion terveyden tutkimuksen rahoitus.

3. Priorisoiduista hankkeista ilmoitetaan sähköisellä liitteellä tutkimushankkeen/suunnitelman nimi julkisessa muodossa, ainakin organisaation palveluksessa olevan päättäjän nimi, hankkeen yhteistyötahot, suunniteltu kesto (2021 ja 2024 välillä), hankkeen kohdistuminen painoalueille 1-3 ja hankkeen kokonaisrahoitus. Jos organisaation hankehakemuksen suuruus (priorisoidut hankkeet yhteensä) on yli 100 000 euroa, hakijaorganisaation on huolehdittava siitä, että sen priorisoinnissa yliopistotasoisien terveyden tutkimuksen määrärahasta vähintään 50 % kohdistuu painoalueille 1-3.
4. Hakijaorganisaatio voi esitellä priorisoidulla listallaan olevan hankkeen tutkimustoiminnan avauksena. Hakijan tulee itse perustella, miksi hanke kuuluu tähän kategoriaan täyttämällä kaikki hakuohjeen liitteellä ”hakemus tutkimustoiminnan avaukseksi haku 2020” kysytyt tiedot (<https://www.hus.fi/tutkijalle/ervan-tutkimustoimikunta/hakuohje/Sivut/default.aspx>, kts. hakuohjeen liite 2).

Tutkimustoiminnan avauksella tarkoitetaan yliopistotasosta terveyden tutkimusta, jonka tarkoituksena on lisätä merkittävästi hakijaorganisaation tutkimusaktiviteettia. Tutkimustoiminnan avaukselle on tyypillistä, että se edustaa hakijaorganisaatiossa uutta, innovatiivista, kokeilevaa tai muuten rohkeaa tieteellisesti korkeatasoista tutkimusta. Tarkoituksena on, että tutkimus onnistuessaan muuttaa merkittävästi nykyisiä hoito- tai toimintakäytäntöjä. Tutkimustoiminnan avaus ei saa olla osa organisaation normaalia kehittämistoimintaa. Tutkimustoiminnan avaukset voivat sopia erityisesti perusterveydenhuollon toimintayksiköille. Organisaatioilta odotetaan hyvin suunniteltuja ja organisoituja ehdotuksia tutkimustoiminnan avauksiksi. Yksittäinen tutkimustoiminnan avaus voi olla suuruudeltaan 50 000 - 100 000 euroa.

Tutkimustoiminnan avauksena myönnettyä hanketta voidaan rahoittaa 1-4 vuotta. Vuosittain tehty selvitys hankkeen etenemisestä ja tuloksista on edellytyksenä sille, että tutkimustoimikunta voi harkita tutkimustoiminnan avauksena alkaneen hankkeen jatkorahoitusta uudella hakukierroksella.

Rahoitusta ei myönnetä, jos esitetyt hankkeet eivät täytä tutkimustoiminnan avauksen kriteereitä. Mikäli hanke ei menesty tutkimustoiminnan avauksien arvioinnissa, hanke käsitellään kuitenkin priorisoidulla listalla osana organisaation hakemusta.

5. Hakijaorganisaation JUFO-pisteytettyjen julkaisujen lista vuosilta 2017 - 2019. Julkaisujen lista laaditaan liitteelle ”organisaation julkaisulista vuosilta 2017 - 2019 haku 2021”. Hakijaorganisaatio laskee itse ja ilmoittaa erva-tutkimustoimikunnalle organisaationsa julkaisujen JUFO-pisteiden summan vuosilta 2017 - 2019. Julkaisuista ilmoitetaan julkaisu-vuosi, nimi, affiliaatio ja julkaisukanava, julkaisufoorumiluokituksen mukainen pistearvo. Organisaation vuosien 2017 - 2019 julkaisujen JUFO-pisteiden summat ilmoitetaan sähköisellä e-lomakkeella.

Vuoden 2021 haku on toteutettu sähköisesti.

HYKS-ervan tutkimustoimikunnan päättämä jakoperiaate

Erva-tutkimustoimikunta tekee jakopäätöksensä hakemuksesta tehdyn kokonaisarvion perusteella ottaen huomioon säädetyt terveyden tutkimuksen tavoitteet, terveyden tutkimuksen painoalueet, säädökset painoalueille ohjattavan rahoituksen vähimmäismääristä sekä hakuohjeessa eriteltyt jakokriteerit.

Tutkimustoiminnan avauksille jaetaan enintään 5-10 % käytettävissä olevasta kokonaismäärärahasta. Rahoitusosuuden määrä päätetään näissä puitteissa saatujen hakemusten arvioinnin perusteella.

Organisaatioiden julkaisutuotannon julkaisuforumipisteiden (JUFO) summaa käytetään määrärahan myöntöperusteena 30 % painotuksella vuoden 2021 hakukierroksella. JUFO-pisteet kertovat myös hakijaorganisaation tutkimuskokemuksesta ja kyvystä toteuttaa tutkimuksia.

Kokonaisarvioinnissa otetaan huomioon edelleen mm. seuraavia asioita:

- tutkimuksen tieteellinen laatu;
- tutkimuksen merkitys hakevan organisaation kannalta ja terveyden- tai sairaanhoidon valtakunnallisen kehittämisen kannalta (esim. miten tutkimus liittyy hakevan organisaation toimintaan ja toteuttaa sen tutkimusstrategiaa);
- innovatiivisuus;
- toteuttamiskelpoisuus;
- tutkimukseen liittyvä tutkijakoulutus;
- tutkimusta tukeva kansainvälinen yhteistyö;
- tutkimukseen liittyvä julkaisutoiminta;
- tutkimuksen potentiaalisesti tuottamat kaupalliset innovaatiot.

Huomioon otetaan myös historiallinen tutkimuksen volyymi, koska suuret vaihtelut tutkimustyön rahoituksessa voivat olla hyvin haitallisia.

Saatua hankerahoitusta voi käyttää monivuotisesti. Jos organisaatiossa valtion terveyden tutkimuksen määräraha uhkaa jäädä käyttämättä, organisaation tulee antaa niin nopeasti kuin mahdollista erva-tutkimustoimikunnalle raportti asiasta. Organisaatio valmistautuu rahoituksen palauttamiseen erva-tutkimustoimikuntaan uudelleen kohdennettavaksi. Käyttämättä jäänyt rahoitus voi vaikuttaa HYKS-ervan tutkimustoimikunnan päätöksen mukaisesti rahoituksen saantimahdollisuuksiin jatkossa.

Erva-tutkimustoimikunta linjanee edelleen, että myöntöpäätös on ehdollinen. Organisaatioiden saama rahoitus muuttuu jakoa vastaavassa suhteessa, jos valtion lopulliseen talousarvioon tuleva tutkimusmääräraha poikkeaa siitä, mikä se on erva-tutkimustoimikunnan jakopäätöksessä. Organisaation rahoitus ei voi kuitenkaan olla suurempi kuin organisaation priorisoimilleen hankkeille hakema rahasumma. Organisaatiot voivat käyttää saamansa rahoituksen hakemuksessa priorisoitujen tutkimushankkeiden rahoitukseen.

Taulukko 1. Vuosina 2019 - 2020 organisaatioiden saaman määrärahan prosenttiosuudet, vuoden 2020 määräraha euroina 21 M€ valtionbudjettiin suhteutettuna sekä vuonna 2021 alkaviin hankkeisiin tarjottu ja haettu määräraha

Organisaatio	Vuoden 2019 keski-määräinen jako-osuus (%)	Vuoden 2020 keski-määräinen jako-osuus (%)	Vuoden 2020 jako suhteutettuna 21 M€ budjettiin	Vuodelle 2021 priorisoitavaksi tarjotut tutkimushankkeet, €	Haettu vuonna 2021 alkaviin hankkeisiin, €
EKSOTE	1,4 %	1,5 %	132 629	254 000	171 000
Espoon kaupunki	0,2 %	0,1 %	8 789	16 400	16 400
Helsingin kaupunki	1,0 %	0,5 %	43 943	100 500	100 500
HUS	84,0 %	85,7 %	7 449 450	31 577 820	10 440 000
Keravan kaupunki				66 000	66 000
KYMSOTE	0,2 %	0,4 %	35 155	159 000	159 000
ORTON Oy	3,5 %	3,5 %	304 680	630 616	536 792
PHHYKY	4,7 %	4,1 %	355 614	673 438	673 438
SPR Veripalvelu	3,7 %	3,2 %	278 342	370 000	370 000
Validia Oy	0,5 %	0,5 %	43 943	170 430	170 430
Vantaan kaupunki	0,7 %	0,4 %	35 155	162 000	162 000
YHTEENSÄ	100 %	100 %	8 687 700	34 180 204	12 865 560

Arviointi jaettavissa olevasta määrärahasta

Valtionvarainministeriön ehdotuksensa valtion talousarvioksi on julkaistu 13.8.2020 osoitteessa budjetti.vm.fi. Sen jälkeen on käyty hallituksen budjettineuvottelut budjettiriihessä.

Vuoden 2021 valtion rahoitus terveydenhuollon yksiköille olisi 25,0 miljoonaa euroa. Määräraha on tarkoitettu käyttämään yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen sekä sosiaalityön tutkimuksen rahoitukseen. STM:stä on ilmoitettu 8.9.2020, että yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen osuudeksi on tarkoitettu 21,0 miljoonaa euroa ja sosiaalityön tutkimuksen osuudeksi 4,0 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös VN/1158/6.3.2020 koskee yliopistotasosta terveyden tutkimusta. Siinä HYKS-ervan jako-osuus on 41,37 % nelivuotiskaudella 2020-2023. Sen mukaan ennuste HYKS-ervan saamaksi valtion tutkimusmäärärahaksi on 8 687 700 euroa vuonna 2021. Tästä painoalueelle 1-3 jaettava osuus olisi vähintään 50 % eli 4 343 850 euroa (STM:n asetus 888/2019).

Sosiaalityön tutkimuksen osalta sosiaali- ja terveysministeriö määrittelee vuosittain tutkimuksen painoalueet ja toimenpiteet ja myöntää tutkimusrahoitusta tutkimushankkeille, joiden arvioidaan sopivan yhteen sosiaalityön tutkimustoiminnan painoalueiden ja tavoitteiden kanssa. Painoalueet ja tavoitteet valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriön asettamassa arviointiryhmässä, joka myös seuraa hankkeiden toteutumista.

Esittelijällä ei ole tiedossa tällä hetkellä HYKS-ervan tutkimustoimikunnalle palautettua uudelleen vuonna 2021 jaettavaa määrärahaa.

Saadut hakemukset

Hakuajan loppuun mennessä yksitoista terveydenhuollon toimintayksikköä jätti hakemuksensa vuoden 2021 määrärahaan. Esityslistan liitteenä 3 on yhteenveto hakemuksessa kysytystä metatiedosta. Kaikkien hakijoiden todetaan olevan hakuun oikeutettuja. Taulukon 1 viimeisessä sarakkeessa on organisaatioiden vuoden 2021 hakuun priorisoimien hankkeiden yhteenlasketut hakusummat. Alla esitellään hakemukset organisaatioittain.

1. Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri (EKSOTE)

EKSOTEn tavoitetilana on "toimintakykyisenä kotona, arjessa ja elämässä". Vision taustalla on halu uudistaa sosiaali- ja terveysalan vanhoja toimintamalleja ja rakenteita, sekä osaltaan vastata kestävyysvajeeseen ja väestön ikääntymisen seurauksena kasvavaan palvelutarpeeseen. Mottona on "rohkeus, yksinkertaisuus ja ihminen". EKSOTEn strategiaan kuuluvat nykyisten toimintatapojen kyseenalaistaminen, halu kehittää palveluja ja toimintatapoja yli organisaatorajojen, valmius muuttaa omia toimintatapoja ja uuden teknologian hyödyntäminen. Tavoitteena on sairauksien, etenkin kansantautien, ennaltaehkäisy, potilaiden omahoitomallit ja sähköinen asiointi.

EKSOTE raportoi vuonna 2019 valtionavustuksen käytöksi 127 291 euroa. Siitä kohdistui painoalueille 1-3 (78 %), painoalueelle 4 (7 %) ja painoalueille 5-7 (14 %). EKSOTEn ilmoituksesta lasketaan julkaisufoorumipisteiden summa 106, keskiarvo 35, vuosilta 2017 - 2019 (1,0 %, ennakoidulla 2021 budjettimäärärahalla 26 582 euroa).

EKSOTEn hakemuksessa on priorisoitu 4 kappaletta 1-3 -vuotista hanketta (viidestä organisaatiosta ehdotetusta hankkeesta). Tutkimusten laajuus huomioon ottaen haettu summa on yhteensä 171 000 euroa. EKSOTEn hakemus sisältää yhden tutkimustoiminnan avauksen.

EKSOTE ilmoittaa hakemuksessaan seuraavan painoaluejakautuman (STM:n asetus):

Painoalue 1:	25 %
Painoalue 2:	27 %
Painoalue 3:	48 %
Yhteensä	100 %

2. Espoon kaupunki, sosiaali- ja terveystoimen palvelut

Espoon sosiaali- ja terveystoimen tutkimustoiminnan tavoitteet ja painoalueet ovat seuraavat:

Tavoitteet:

1. Edistää tieteellisen tutkimustyön tekemistä ja tutkimukseen perustuvaa, asiakkaiden tarpeista lähtevää toimintakäytäntöjen kehittämistä Espoon sosiaali- ja terveystoimen palveluissa.

Terveystutkimuksen tutkimustoimikunta

24.09.2020

2. Edistää sosiaali- ja terveystutkimusten laatua ja potilasturvallisuutta.
3. Tuottaa uutta tietoa ja edistää sen hyödyntämistä Espoon palveluissa.

Painoalueet:

1. Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen sekä kestävä sosiaalinen kehitys
2. Palvelujärjestelmän toimivuuden, asiakaslähtöisten toimintakäytäntöjen kehittämiseen ja menetelmien vaikutusten parantamiseen liittyvä tutkimus
3. Perusterveydenhuollon kliininen tutkimus
4. Sosiaalityön käytäntötutkimus

Espoo raportoi 14 275 euroa valtion tutkimusrahan käyttöä vuodelta 2019 tutkimuksen painoalueella 4 (STM 1434/2015). Espoon ilmoituksesta lasketaan julkaisufoorumipisteiden summaksi 42, keskiarvona 14, vuosilta 2017 - 2019 (0,4 %, ennakoidulla 2021 budjettimäärärahalla 10 533 euroa).

Espoon hakemuksessa on priorisoitu kaksi vuonna 2018 käynnistynyttä hanketta (eli kaikki saadut hanke-ehdotukset). Tutkimuksen avauksia ei ole.

"Muistisairaanhoidon asiakas- ja toimintakulttuurin asiakaslähtöisyys" -hanke hakee jatkorahoitusta. Se kuuluu Espoossa 2018 käynnistettyyn monitieteelliseen muistipolkuhankkeeseen, jonka tavoitteena on määritellä toimialarajat ylittävä muistisairaanhoidon yksilöllinen hoitopolku ja kehittää yhteistyömahdollisuudet eri toimijoiden välillä. Haettu summa on yhteensä 16 400 euroa.

Espoo ilmoittaa hakemuksessaan priorisoitujen hankkeiden painoaluejakautumaksi (STM:n asetus):

Painoalue 3:	100 %
Yhteensä	100 %

3. Helsingin kaupunki, Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala

Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala tukee Helsingin kaupungin strategian toteuttamista edistäviä ja ajankohtaisia tutkimuksia. Helsingin tavoitteena on mm. asiakaslähtöisten palvelujen, ja erityisesti digitaalisten palvelujen kehittäminen ja uudistaminen. Helsingin kaupungin Hyvinvointisuunnitelman (2019-2020) tavoitteita ovat mm. lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy, väestön hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen sekä ikääntyneiden toimintakyvyn ja osallisuuden vahvistaminen. Toimialan priorisoimat tutkimushankkeet kytkeytyvät sekä kansallisiin että Helsingin terveys- ja hyvinvoinninpolitiisiin edistämisen tavoitteisiin.

Helsinki kaupunki raportoi vuonna 2019 valtionavustuksen käytöksi 92 615 euroa. Siitä kohdistui 8 % painoalueille 1-3, 53 % painoalueelle 4 ja 39 % painoalueille 5-7. Helsingin ilmoituksesta lasketaan julkaisufoorumipisteiden summaksi 63, keskiarvo 21, vuosilta 2017 - 2019 (0,6 %, ennakoidulla 2021 budjettimäärärahalla 15 799 euroa).

Helsingin sosiaali- ja terveystoimialalla saatiin ja priorisoitiin kaikkiaan 8 eli kaikki ehdotetut hakemukset terveyden tutkimuksen yksivuotisiksi hankkeiksi. Yksi priorisoiduista on jatkohanke vuodelta 2019. Priorisoitu hakemus on yhteensä 100 500 euroa. Mitään hankkeista ei esitetä tutkimustoiminnan avaukseksi.

Terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta

24.09.2020

Helsingin kaupungin hakemuksesta ilmenee seuraava painoaluejakautuma (STM:n asetus):

Painoalue 1:	0 %
Painoalue 2:	19 %
Painoalue 3:	81 %
Yhteensä	100 %

4. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS)

HUSissa tehtävän tutkimustyön tavoite on tuottaa terveyden ylläpitämisessä ja sairauksien hoidossa auttavaa uutta tietoa, edistää potilasturvallisuutta ja väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä vaikuttavaa hoitoa potilaan parhaaksi. HUSissa tutkijakoulutus antaa valmiudet toimia aktiivisena kumppanina kansainvälisissä ja kotimaisissa projekteissa sekä uusien diagnoosi- ja hoitomenetelmien arvioinnissa ja kehittämisessä. HUS kehittää jatkuvasti tutkimuksen toimintaedellytyksiä ja infrastruktuureja, kuten esim. tietoallas- ja biopankki-toimintaa.

HUS raportoi vuodelta 2019 yhteensä 6 606 318 euron tutkimusrahoituksen käytöstä painoalueisiin 1-3 (78 %) ja 4 (8 %) ja 5-7 (15 %) kohdistuvaan tutkimukseen. HUS ilmoittaa julkaisufoorumipisteiden summaksi vuosilta 2017 - 2019 yhteensä 9 680, keskiarvo 3 227 (93,1 %, ennakoidulla 2021 budjettimäärärahalla 2 427 507 euroa).

Sisäisiä hanke-ehdotuksia saatiin HUSissa 156 kpl (31 577 820 euroa). HUSin priorisoitu hakemus koostuu 114 akateemisesti korkeatasoista ja erikoissairaanhoitoa kehittävästä hankkeesta. Hakemusten arvioinnissa huomioitiin, että ehdotetut hankkeet ovat sopusoinnussa HUSin omien tutkimustavoitteiden kanssa sekä täyttävät STM:n asetuksen määrittämät painoalueita koskevat ehdot. Hakemukset sijoituivat kaikille STM:n painoalueille sisältäen myös laajoja moniammatillisia hankkeita. HUSin tutkimustoimikunta on priorisoinut hankkeet STM:n painoalueita koskevat ehdot huomioon ottaen. Priorisoidut hankkeet muodostavat 73 % kaikista haetuista hankkeista, mutta vain 33 % haetusta rahoituksesta. Erva-tutkimustoimikunnalle toimitetussa priorisoitujen hankkeiden listassa hankkeet on kuvattu aakkosjärjestyksessä. Haettu summa 1-3 -vuotisiin hankkeisiin on 10 440 000 euroa.

HUS hakee organisaation neljään tutkimustoiminnan avaukseen rahoitusta yhteensä 310 000 euroa.

HUSin hakemuksesta ilmenee seuraava painoaluejakautuma (STM:n asetus):

Painoalue 1:	20 %
Painoalue 2:	66 %
Painoalue 3:	10 %
Painoalueiden ulkopuolella	3 %
Yhteensä	100 %

5. Keravan kaupunki

Keravan terveyskeskus on tutkimusmyönteinen perusterveydenhuollon yksikkö. Noin 20 yleislääkäristä viisi on väitelleitä ja kaksi tekee parhaillaan väitöskirjaa. Yhdellä lääkäristä on dosentuuri ja toinen on hakemassa dosentuuria syksyllä 2020. Tutkimusvapaita järjestetään joustavasti mahdollistamalla osa-

Terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta

24.09.2020

aikainen työskentely. Terveyskeskuksessa käynnistyi syksyllä 2019 tiedeverkostotoiminta, jonka tavoitteena on madaltaa kynnystä tieteellisen tiedon käyttöön ja innostaa tutkimustyön pariin.

Keravan kaupunki ei ole hakenut valtion tutkimusrahaa vuosina 2017-2019 eikä Keravalla ole ollut julkaisutoimintaa 2017-2019 (0,0 %, ennakoidulla 2021 budjettimäärärahalla 0 euroa).

Kerava on priorisoinut 1 ehdotetun hankkeen terveyden tutkimuksen 1-4 -vuotisiksi hankehakemuksiksi (yhteensä 66 000 euroa). Keravan kaupunki hakee hanketta tutkimustoiminnan avaukseksi. Tutkimushankkeella on tärkeä merkitys Keravan terveystieteiden tutkimusaktiivisuuden mahdollistajana ja tutkimuskulttuurin edistäjänä. Terveystieteiden omasta potilasaineistosta ei ole aiemmin tehty yliopistotasoisia tutkimuksia.

Keravan hakemuksesta ilmenee seuraava painoaluejakautuma (STM:n asetus):

Painoalue 1:	0 %
Painoalue 2:	30 %
Painoalue 3:	70 %
Yhteensä	100 %

6. Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä (KYMSOTE)

KYMSOTE:ssa on asetettu tutkimuksen painoalueiksi

- väestön ikääntymisen tutkimus sekä
- väestön ikääntymisestä selviytymistä edistävä tutkimus.

KYMSOTE raportoi vuodelta 2019 yhteensä 39 351 euron tutkimusrahoituksen käytöstä painoalueisiin 1-3 (62 %), 4 (0 %) ja 5-7 (32 %) kohdistuvaan tutkimukseen. Tutkimustoiminta on jatkunut vakiintuneesti usean vuoden ajan. KYMSOTEn ilmoittamana todetaan julkaisufoorumipisteiden summaksi vuosilta 2017 - 2019 yhteensä 66, keskiarvo 22 (0,6 %, ennakoidulla 2021 budjettimäärärahalla 16 551 euroa).

KYMSOTE:ssa saatiin kuusi hakemusta ja priorisoitiin kuusi 1-2 -vuotista hanketta hankehakemukseksi. Yhtä näistä hankkeista ehdotetaan tutkimustoiminnan avaukseksi. Haettu summa on yhteensä 159 000 €.

KYMSOTEn hakemuksesta ilmenee seuraava painoaluejakautuma (STM:n asetus):

Painoalue 1:	21 %
Painoalue 2:	57 %
Painoalue 3:	21 %
Yhteensä	100 %

7. Orton Oy

Orton Oy:n pitkäjänteisen tutkimustoiminnan painopisteet ovat

- Kliiniset ja RCT-tutkimukset sekä pitkäaikaisseurantatutkimukset ortopedian ja kuntoutuksen aloilta
- Muut tuki- ja liikuntaelinsairauksiin liittyvät tutkimusprojektit

Terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta

24.09.2020

- Kuntoutukseen liittyvät kehittämishankkeet
- Uuden teknologian kehittäminen, kriittinen arviointi ja innovatiiviset tutkimukset

Orton Oy raportoi vuonna 2019 valtionavustuksen käytöksi 255 607 euroa. Siitä kohdistui painoalueille 1-3 (66 %), painoalueelle 4 (19 %) ja painoalueille 5-7 (15 %). Orton Oy:n ilmoituksesta lasketaan julkaisufoorumipisteiden summaksi 106, ka 35 vuosilta 2017 - 2019 (1,0 %, ennakoidulla 2021 budjettimäärärahalla 26 582 euroa).

Ortonissa saatiin sisäisiä hanke-ehdotuksia yhteensä 15 kpl (630 616 euroa). Orton Oy:n tieteellisen tutkimusyksikön johtoryhmä priorisoi kaikki hankkeet, mutta säättää budjetteja 536 792 euroa 1-4 -vuotisille hankkeille.

Orton Oy:n hakemuksesta ilmenee seuraava painoaluejakautuma (STM:n asetus):

Painoalue 1:	7 %
Painoalue 2:	65 %
Painoalue 3:	15 %
Muu tutkimus	13 %
Yhteensä	100 %

8. Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä (PHHYKY)

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän tavoitteena on tuottaa korkeatasoista tieteellistä tutkimusta, joka tukee alueen toimintaa edistämällä väestön terveyttä ja hyvinvointia. PHHYKY kannustaa tutkijoitaan verkostoitumaan kansallisesti ja kansainvälisesti. PHHYKY:n ansioituneet tutkijat ohjaavat nuorempia kollegoitaan.

Päijät-Hämeen keskussairaalassa kannustetaan henkilöstöä tekemään tieteellistä tutkimustyötä. Tämä osaltaan toimii rekrytointivalttina nuorille lääkäreille. Päijät-Hämeessä katsotaan, että valinnanvapauden myötä menestymisen terveystieteellisissä tutkimuksissa on kilpailuvaltti. PHHYKY kannustaa tutkimuksen tekemiseen perusterveydenhuollossa, jossa sijaitsee suurin potilasmateriaali. Kliinisten lääketutkimusten alueellisen määrän toivotaan nousevan niiden taloudellisen merkityksen vuoksi. Tutkijoita ohjataan hakemaan rahoitusta mm. säätiöiltä, ja rahoituksen saaminen katsotaan hankkeissa eduksi. Hankkeisiin saatu rahoitus ja sen käyttö on tarkoin valvottua.

PHHYKY raportoi vuonna 2019 valtionavustuksen käytöksi 174 246 euroa. Siitä kohdistui painoalueille 1-3 (52 %), painoalueelle 4 (25 %) ja painoalueille 5-7 (23 %). PHHYKY:n ilmoituksesta lasketaan julkaisufoorumipisteiden summaksi 190, keskiarvo 63 vuosilta 2017 - 2019 (1,8 %, ennakoidulla 2021 budjettimäärärahalla 47 647 euroa).

PHHYKY:ssä on nimetty Valtion tutkimusrahoitus (VTR) -työryhmä suorittamaan hanke-esitysten esiarvioinnin ja priorisoinnin. Työryhmä on katsonut, että priorisoidut hankkeet täyttävät yliopistotasaisen tutkimuksen tavoitteet ja painopistealueet STM:n asetuksella 888/2019 antamien ohjeiden mukaisesti.

PHHYKY:n valtion tutkimusrahoitusauksessa saatiin hanke-ehdotuksia 12 kappaletta, joista työryhmä päätyi priorisoimaan 12 hakemusta. Priorisoitujen 1-4

-vuotisten hankkeiden yhteenlaskettu summa on sama kuin haettu summa eli 673 438 euroa. Neljä priorisoitua hanketta esitellään tutkimustoiminnan avauksina (yhteensä 382 924 euroa). Niistä kaksi on jatkohakemuksia.

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän hakemuksesta ilmenee seuraava paino-aluejakautuma (STM:n asetus):

Painoalue 1:	21 %
Painoalue 2:	38 %
Painoalue 3:	41 %
Yhteensä	100 %

9. Suomen Punaisen Ristin Veripalvelu

Asetus Suomen Punaisesta Rististä toteaa, että Veripalvelu harjoittaa osaamiseensa liittyvää palvelu-, tutkimus- ja kehittämistoimintaa ja osallistuu kansainväliseen kehitystyöhön. Veripalvelu on tunnistettu yhdeksi yliopistotasoisista lääketieteellistä tutkimusta harjoittavaksi organisaatioksi ja valtion tutkimusrahoituksen saajaksi Sosiaali- ja terveysministeriön yliopistotason terveyden tutkimuksen rahoitusta käsittelevässä asetuksessa. Veripalvelun tutkimusstrategia linjaa, että kansallisesti keskitetyn palvelutoiminnan tieteellinen hyödyntäminen on osa Veripalvelun perustehtävää. Veripalvelun tutkimus- ja kehittämistoiminnan tavoitteena on sen nykyisten ja tulevien valmisteiden ja palveluiden laadun, turvallisuuden, riittävyyden, käytön vaikuttavuuden ja palveluketjun tehokkuuden arviointi ja kehittäminen. Painopistealueiksi on valittu verihuoltoketjun vaikuttavuus sekä soluterapioiden ja transplantaatioiden vaikuttavuus. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan tarkoituksena on myös tuottaa uutta tietoa ja kasvattaa Veripalvelun asiantuntijoista oman alansa huippuasiantuntijoita sekä edistää Veripalvelussa tieteellisten menetelmien ymmärtämistä, tutkimusaineistojen ja raporttien kriittistä arviointia sekä saatujen tutkimustulosten soveltamista päätöksenteossa. Isona uudistuksena Veripalvelun tutkimustoiminnan kannalta on Tutkimusosaston muutto Biomedicumin kampukselle 5/2020. Muutolla haetaan erityisesti tutkimusyhteistyön ja -osaamisen lisäämistä Meilahden kampus-alueella.

Veripalvelu raportoi vuonna 2019 valtionavustuksen käytöksi 318 904 euroa. Siitä kohdistui painoalueille 1-3 (58 %), painoalueelle 4 (21 %) ja painoalueille 5-7 (21 %). Veripalvelun ilmoituksesta lasketaan julkaisufoorumipisteiden summaksi 106, keskiarvo 35 vuosilta 2017 - 2019 (1,0 %, ennakoidulla 2021 budjettimäärärahalla 26 582 euroa).

Veripalvelu on saanut neljä tutkimushanke-ehdotusta (yhteensä 370 000 euroa) ja priorisoinut ne vuoden 2020 yliopistotason terveyden tutkimuksen määräraahahakemukseksi. SPR Veripalvelun rahoitushakemuksen projektit liittyvät suoraan organisaation tutkimustoiminnan painopistealueisiin: verihuoltoketjun vaikuttavuus (projekti 4) sekä soluterapioiden (projekti 1) ja transplantaatioiden (projektit 2 ja 3) vaikuttavuus. Hakemus ei sisällä tutkimustoiminnan avauksiksi luokiteltuja hankkeita.

SPR Veripalvelu hakemuksesta ilmenee seuraava painoaluejakautuma (STM:n asetus):

Painoalue 1:	57 %
Painoalue 2:	43 %
Painoalue 3:	0 %

Terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta

24.09.2020

Yhteensä 100 %

10. Validia Oy

Validia Oy on HYKSin erityisvastuualueella toimiva Invalidiliiton omistama STM:n asetuksella säädetty palvelujen tuottaja. Validia Oy edistää mahdollisimman itsenäistä, arvokasta ja turvallista elämää asukkailleen ja kuntoutujille. Sen erityisosaamista ovat aivo- ja selkäydinvaurioiden sekä muiden neurologisten tai harvinaisten sairauksien kuntoutus. Palveluita ovat kuntoutusjakso, avokuntoutus ja päivä kuntoutus. Sen terveyden tutkimuksen tavoitteet ovat:

- uusien sekä teknologiaa hyväksi käyttävien vaikuttavien kuntoutusmenetelmien saaminen palveluvalikoimaan
- aivo- ja selkäydinvaurioiden sekä harvinaisten sairauksien terveydentilaan ja laaja-alaiseen toimintakykyyn sekä esteettömyyteen liittyvien tietoaukkojen selvittäminen ja esille tuominen

Invalidiliiton Kuntoutus Oy raportoi vuodelta 2019 yhteensä 35 214 euron tutkimusrahoituksen käytöstä painoalueisiin 1-3 (60 %) ja 4 (13 %) ja 5-7 (27 %) kohdistuvaan tutkimukseen. Tutkimustoiminta on jatkunut tällä tasolla usean vuoden ajan. Invalidiliiton Kuntoutus Oy ilmoittaa julkaisufoorumipisteiden summaksi vuosilta 2017 - 2019 yhteensä 12, keskiarvo 4 (0,1 %, ennakkoidulla 2021 budjettimäärärahalla 3 009 euroa).

Validia Oy on priorisoinut sellaisenaan kaksi organisaatiosta ehdotettua hanketta terveyden tutkimuksen 2-4 -vuotisiksi hankehakemuksiksi (yhteensä 172 430 euroa). Validia Oy:n hakemus ei sisällä organisaation tutkimustoiminnan avauksia.

Validia Oy:n hakemuksesta ilmenee seuraava painoaluejakautuma (STM:n asetus):

Painoalue 1:	0 %
Painoalue 2:	100 %
Painoalue 3:	0 %
Yhteensä	100 %

11. Vantaan kaupunki

Vantaa tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden tutkimus- ja kehittämistoimintaan ja opinnäytetöiden ja tieteellisten julkaisujen tekemiseen lääketieteellisestä, terveystieteellisestä ja yhteiskuntatieteellisestä näkökulmasta. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala on kiinnostunut myös palvelujärjestelmän kehittämisestä ja se osallistuu useisiin alueellisiin, kansallisiin ja kansainvälisiin hankkeisiin.

Vantaan kaupunki raportoi vuonna 2019 valtionavustuksen käyttäkösi 43 738 euroa. Siitä kohdistui painoalueille 1-3 (2 %), painoalueelle 4 (24 %) ja painoalueille 5-7 (73 %). Vantaan kaupungin ilmoituksesta lasketaan julkaisufoorumipisteiden summaksi 22, keskiarvo 7 vuosilta 2017 - 2019 (0,2 %, ennakkoidulla 2021 budjettimäärärahalla 5 517 euroa).

Vantaan kaupunki on saanut sosiaali- ja terveydenhuollon toimialasta 3 tutkimushanke-ehdotusta ja priorisoinut ne vuoden 2020 yliopistotasoisien tervey-

Terveystieteiden tutkimuksen tutkimustoimikunta

24.09.2020

den tutkimuksen määrärahashakemukseksi (162 000 euroa). Yksi priorisoiduista hankkeista on tunnistettu tutkimustoiminnan avaukseksi.

Vantaan sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuksen hakemuksesta ilmenee seuraava painoaluejakautuma (STM:n asetus):

Painoalue 1:	0 %
Painoalue 2:	11 %
Painoalue 3:	89 %
Yhteensä	100 %

Määrärahan jakoehdotus

1. Tutkimustoiminnan avaukset

Kuuden organisaation hakemukseen sisältyy ainakin yksi ehdotus tutkimustoiminnan avaukseksi.

Yhteensä tutkimustoiminnan avauksia haetaan 12 kappaletta. Hakusumma on 936 124 euroa. Organisaatiot ovat tallentaneet E-lomakkeelle kunkin kahdentoista tutkimustoiminnan avauksen esittelevän liiteasiakirjan.

HUSin ja Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän (PHHYKY) hakemuksissa tutkimustoiminnan avauksia haetaan 4 kappaletta. Eksote, Keravan kaupunki, Kymsote ja Vantaan kaupunki hakevat kukin yhtä tutkimustoiminnan avauksia. Yhteensä kolmen hakemuksen katsotaan koskevan aikaisemman hankkeen jatkohakemusta. Muut hakemukset ovat kokonaan uusia avauksia.

Kun tutkimustoiminnan avauksille jaetaan enintään 5-10 % käytettävissä olevasta kokonaismäärärahasta, jakovara on HYKS-ervassa on tällä hetkellä arvioitun valtion budjettimäärärahan perusteella 434 000 - 868 000 euroa.

Tutkimustoiminnan avaukset arvioinut työryhmä käsittelee kokouksessaan kaikki ehdotetut avaukset hakemuskohdaisesti ja ehdottaa 490 000 euron suuruisia kohdennusta tutkimusten avauksiin esityslistan liitteessä 4 olevan yhteenvedon mukaisesti. Liitteessä esitellään myös hakemusten STM:n asetuksen mukainen painoaluejakautuma. Perusteluina todetaan vielä seuraavaa:

Kahden hakemuksen ei katsottu täyttävän tutkimustoiminnan avauksen kriteereitä eikä niille ehdoteta määrärahaa:

- Kymsoten hakemus: COVID-19:n vakavamman muodon sairastaneiden genomin vaikutusta taudin kulkuun selvitetään ja rahoitetaan jo HUSin ja HYKS-ervan alueella ja THL:n kautta ja FinnGen-hankkeessa kansallisesti. Kymsoten alueen potilaiden ei katsota tuovan tutkimukseen mitään erityistä alueellisesti tutkittavaa lisäystä.
- PHHYKY:n päiväkirurgista paksusuoliresektiota koskeva hakemus: Hakemus ei täytä kaikilta osin tutkimustoiminnan avauksen kriteereitä. Etäseuranta voi olla uusi lähestymistapa, mutta se nähdään pääasiassa kehittämistoiminnan tyypisenä tutkimustoiminnan sijasta. Kiinnitettiin huomiota myös hakemuksen moniylöpistollisuuteen, jolloin lähestymistavaksi sopii paremmin monikeskusmalli ja monikeskinen rahoitus.

PHHYKY:n kasvokirurgian virtuaalista suunnittelua ja potilaskohdaisesti valmistettuja istukkeita koskevaan tutkimustoimintaan vaikuttaa yritysosaosuus.

Silloin edellytetään myös yrityksen rahoitusosuutta hakemukseen ja ehdotetaan enintään toista puoliskoa haetusta määrärahasta.

Kaksi PHHYKY:n ehdottamaa tutkimustoiminnan avausta ja Vantaan kaupungin ehdottama tutkimustoiminnan avaus tunnistettiin jatkohakemuksiksi. Näille ehdotetaan hankkeiden loppuun saattamiseksi jatkorahoitusta, joka ha-kuohjeen mukaan on erä-tutkimustoimikunnan harkittavissa eikä sitä sido tutkimuksen avauksen minimimääräraha 50 000 euroa.

Hakemukset arvioinut työryhmä totesi lisäksi, että useassa tutkimustoiminnan avauksessa oli eri hakusummat organisaatioiden priorisoitujen hankkeiden listalla (hakemusliite 1) ja tutkimustoiminnan avausten listalla (hakemusliite 2). Siksi päätettiin merkitä molemmat summat erä-tutkimustoimikunnalle näkyville esityslistan liitteen 4 jakoehdotukseen ja pitää organisaation priorisoimaa ehdotusta ohjaavana tutkimustoiminnan avausten listassa.

Taulukko 2. Hakijaorganisaation JUFO-pisteet kolmelta kolmivuotiskaudelta ja JUFO-pisteiden mukainen määrärahan jako HYKS-ervassa 2021

Organisaatio	JUFO-pisteet yhteensä vuosilta 2014-2016	JUFO-pisteet yhteensä vuosilta 2016-2018	JUFO-pisteet yhteensä vuosilta 2017-2019	Hakijaorganisaation osuus (%) JUFO-pisteistä; jako'21	Määräraha (€) JUFO-pisteiden perusteella 2021
EKSOTE	118	128	106	1,0 %	26 582
Espoon kaupunki	9	36	42	0,4 %	10 533
Helsingin kaupunki	78	71	63	0,6 %	15 799
HUS	10 709	10 071	9 680	93,1 %	2 427 507
Keravan kaupunki				0,0 %	0
KYMSOTE	49	67	66	0,6 %	16 551
ORTON Oy	130	92	106	1,0 %	26 582
PHHYKY	189	183	190	1,8 %	47 647
SPR Veripalvelu	83	106	106	1,0 %	26 582
Validia Oy	20	17	12	0,1 %	3 009
Vantaan kaupunki	39	19	22	0,2 %	5 517
YHTEENSÄ	11 424	10 790	10 393	100,0 %	2 606 310

2. Rahanjakoehdotus JUFO-pisteiden perusteella

Hakijaorganisaatioiden itse ilmoittamien vuosien 2017-2019 julkaisutuotannon JUFO-pisteiden perusteella laskettu osuus esitellään taulukossa 2. Arvioidusta jaettavissa olevasta määrärahasta JUFO-pisteiden perusteella jaettava osuus on 30 % eli 2 606 310 euroa.

Organisaatioiden ilmoittamia JUFO-pistemääriä on korjattu silloin, kun organisaatio on ilmoittanut laskelmaan mukaan vääränä vuonna tehdyn julkaisun,

ilmoittanut saman julkaisun useammin kuin kerran tai vuosittaisessa julkaisulistauksessa on todettu pistemäärän yhteenlaskuvirhe (esityslistan liite 3).

3. Ennakoidun määrärahan kokonaisjakoehdotus

Määrärahan kokonaisjaon pohjaehdotus HYKS-ervan tutkimustoimikunnalle vuoden 2021 rahanjakopäätöstä varten koostuu organisaation julkaisutuotannon JUFO-pisteiden perusteella lasketusta osasta, tutkimustoiminnan avauksien perusteella lasketusta osasta ja kokonaisarvion perusteella muodostetusta osasta.

1. Vuonna 2021 käytössä olevan määrärahan ennuste: 8 687 700 euroa.
2. HYKS-ervan tutkimustoimikunnan päätös organisaatioiden julkaisutuotannon julkaisufoorumipisteytyksen (JUFO) käytöstä 30 %:lla painotuksella jakoperusteena 2 606 310 euroa (taulukko 2).
3. HYKS-ervan tutkimustoimikunnan linjaus organisaatioiden tutkimustoiminnan avauksista. Pohjaehdotuksena on, että myönnetään yhteensä 490 000 euroa (ad 6 % käytettävissä olevasta kokonaismäärärahasta) kymmenelle viiden eri organisaation esittelemälle tutkimustoiminnan avaukselle (esityslistan liite 4).
4. Pohjaehdotuksessa muun kokonaisarvioinnin perusteella jaettavaksi rahoitusosuudeksi jää silloin 5 591 390 euroa. Yhteen kokoava jakoesitys tehdään organisaatioiden tutkimustoiminnan ja hankkeiden kokonaisarvioinnin perusteella. Pohjaehdotuksen jakokulmassa on mukana organisaation tutkimuksen aktiivisuus (priorisoitavaksi tarjottujen tutkimushankkeiden kokonaismäärä organisaatiossa) sekä organisaation tutkimustoiminnan jatkuvuutta tukeva tutkimusrahoituksen historiallinen perspektiivi tutkimustoiminnan jatkuvuuden vuoksi. Suuret vaihtelut tutkimustyön rahoituksessa voivat olla hyvin haitallisia (taulukko 3).
5. Arvioinnissa kiinnitetään myös hankerahan jakautuminen STM:n painoaloille 1-3 STM:n asetuksen 888/2019 vaatimuksen mukaisesti.
6. Organisaatioiden vastuulle jää huolehtia siitä, että kussakin yksittäisessä valtion avustuksella rahoitetuksi tulevassa hankkeessa on tutkijana ainakin yksi henkilö, joka on määrärahan hakuvaiheessa virkasuhteessa tai muussa palkatussa palvelussuhteessa hakijaorganisaatioon terveydenhuoltolain edellyttämällä tavalla (HE 90/2010 / 61 §).

Taulukko 3. Valtion tutkimusmäärärahan jaon vertailua hakemusten kokonaisarvion perusteella

Organisaatio	Vuoden 2019 jako suhteutettuna 21 M€ budjettiin	Vuoden 2019 keskimääräinen jako-osuus (%)	Vuoden 2020 jako suhteutettuna 21 M€ budjettiin	Vuoden 2020 keskimääräinen jako-osuus (%)	Vuosi 2021 pohjaehdotus, pyöristetty määräraha yhteensä €	Vuoden 2021 keskimääräinen jako-osuus (%)
EKSOTE	120 250	1,4 %	132 629	1,5 %	129 000	1,5 %
Espoon kaupunki	12 681	0,2 %	8 789	0,1 %	10 500	0,1 %
Helsingin kaupunki	86 214	1,0 %	43 943	0,5 %	45 000	0,5 %
HUS	6 988 118	84,0 %	7 449 450	85,7 %	7 429 200	85,5 %
Keravan kaupunki			0		50 000	0,6 %
KYMSOTE	19 374	0,2 %	35 155	0,4 %	39 000	0,4 %
ORTON Oy	292 114	3,5 %	304 680	3,5 %	277 500	3,2 %
PHHYKY	393 017	4,7 %	355 614	4,1 %	340 000	3,9 %
SPR Veripalvelu	308 221	3,7 %	278 342	3,2 %	277 500	3,2 %
Validia Oy	41 588	0,5 %	43 943	0,5 %	44 000	0,5 %
Vantaan kaupunki	54 423	0,7 %	35 155	0,4 %	46 000	0,5 %

Varaudutaan määrärahan määrään vaikuttaviin epävarmuustekijöihin

Lopullisessa eduskunnan vuodelle 2021 hyväksymässä valtion budjetissa valtion tutkimusmäärärahan määrä voi poiketa tutkimusmäärärahan tällä hetkellä ennustetusta määrästä. Erva-tutkimustoimikunnan on hyvä ottaa tämä huomioon tehdessään päätöstä HYKS-ervan määrärahan jaosta.

Ehdotetaan HYKS-ervan tutkimustoimikunnalle, että

- varaudutaan valtion budjetin ennakoidusta poikkeavaan budjettimäärärahaan aikaisemmilta vuosilta toimivaksi todetulla tavalla.
- mikäli organisaation tutkimustoiminta ei pysty käynnistymään tai se estyy niin, että tutkimusrahoitusta ei voida käyttää suunniteltuun yliopistotasoiseen terveyden tutkimukseen, organisaation tulee raportoida asiasta erva-tutkimustoimikunnalle ja palauttaa käyttämättä jäänyt hankerahoitus erva-tutkimustoimikunnalle uudelleen kohdennettavaksi.
- varaudutaan valtion budjettivalmistelussa tai viranomaisen määräyksestä mahdollisesti tapahtuviin muutoksiin valtionavun määrän tai käytön osalta.

Päätösesitys

Tutkimustoimikunta

- toteaa, että kaikki hakijat ovat hakuun oikeutettuja.
- päättää myöntää HYKS-erityisvastuualueen vuodelle 2021 valtiolta saatavan yliopistotasoiseen terveyden tutkimukseen tarkoitetun määrärahan

organisaatioille seuraavissa taulukoissa esitetyn jakosäännön mukaisesti.

Organisaatio	Vuosi 2021 määräraha yhteensä, euroa	, jossa tutkimuksen avauksien osuus, eu- roa (yksittäisten tut- kimuksen avauksen listaus ja määräraha liitteessä 4)
EKSOTE	129 000	50 000
Espoon kaupunki	10 500	0
Helsingin kaupunki	45 000	0
HUS	7 429 200	260 000
Keravan kaupunki	50 000	50 000
KYMSOTE	39 000	0
ORTON Oy	277 500	0
PHHYKY	340 000	90 000
SPR Veripalvelu	277 500	0
Validia oy	44 000	0
Vantaan kaupunki	46 000	40 000
Yhteensä	8 687 700	490 000

- toteaa, että organisaatiot voivat käyttää saamansa määrärahan hakemuksensa priorisoitujen tutkimushankkeiden rahoitukseen. Organisaatiot saavat itse kohdentaa saamansa rahoituksen priorisoituihin tutkimushankkeisiin kuitenkin niin, että kukin organisaatio kohdentaa osaltaan tutkimustoimikunnan päättämän summan tutkimustoiminnan avauksiin ja vähintään puolet yliopistotasoiseen terveyden tutkimukseen myönnetystä määrärahasta asetuksella säädetyille painoalueille 1-3.
- toteaa, että määrärahan käyttö edellyttää, että hankkeessa on tutkijana ainakin yksi henkilö, joka on määrärahan hakuvaiheessa virkasuhteessa tai muussa palkatussa palvelussuhteessa hakijaorganisaatioon terveydenhuoltolain edellyttämällä tavalla (HE 90/2010 / 61 §). Organisaatioiden vastuulle jää huolehtia siitä, että kussakin yksittäisessä valtion avustuksella rahoitetuksi tulevassa hankkeessa täyttyy tämä ehto.
- toteaa, että määrärahan myöntöpäätös on ehdollinen. Varaudutaan siihen, että valtion vuodelle 2021 toteutuvassa budjetissa tutkimusmäärärahan määrä voi poiketa ennakoidusta tai HYKS-ervan saama tutkimusmääräraha voi muuttua STM:n päätöksellä. Organisaatioiden saamat ja tutkimusten avauksille myönnetyt rahoitussummat muuttuvat valtion vuoden 2021 budjetin määraamissä rajoissa myöntöpäätöstä vastaavassa suhteessa, jos HYKS-ervan saama tutkimusmääräraha muuttuu tässä myöntöpäätöksessä arvioidusta. Organisaation yhteensä saama määräraha ei voi olla suurempi kuin organisaation priorisoimilleen hankkeille hakema rahasumma eikä yksittäisen tutkimuksen avauksen saama määräraha voi olla suurempi kuin avaukselle haettu rahasumma eikä se voi ylittää 100 000 euroa.

Terveystieteiden tutkimuksen tutkimustoimikunta

24.09.2020

- päättää, että rahoitusta saaneet organisaatiot ovat velvollisia pitämään kirjaa ja raportoimaan tutkimustoimikunnalle hankekohtaisesti määrärahan käytöstä kunkin vuoden toukokuun loppuun mennessä. Raportin tulee sisältää tieto siitä, kuinka suuri osa rahoituksesta on mennyt painoalueille 1-3. Lisäksi organisaation tulee ottaa huomioon, että useammalle kuin yhdelle kalenterivuodelle ajoittuvan määrärahan käytöstä organisaation tulee raportoida vuosittain, kunnes organisaatio on kokonaan käyttänyt valtionavustuksena saamansa rahoituksen.
- päättää, että mikäli määrärahaa saaneen organisaation tutkimustoiminta ei pysty käynnistymään tai se estyy niin, että tutkimusrahoitusta ei voida käyttää suunniteltuun hakemuksessa priorisoituun yliopistotasoiseen terveyden tutkimukseen, organisaation tulee raportoida asiasta HYKS-ervan tutkimustoimikunnalle ja palauttaa käyttämättä jäänyt hankerahoitus HYKS-ervan tutkimustoimikunnalle uudelleen kohdennettavaksi. Siltä osin kuin organisaation valtionavustuksena saaman määrärahan käyttöä ei ole mahdollista toteuttaa jostakin muustakaan syystä säädetyllä ja ohjeistetulla tavalla, organisaation on palautettava määräraha takaisin erva-tutkimustoimikunnalle.

Asian käsittely

Toimikunnan esittelijä Ari Lindqvist esitteli määrärahan jakoesityksen toimikunnalle. Käytiin keskustelu esityksestä.

- Tutkimustoimikunta hyväksyi tutkimustoiminnan avaukset arvioineen valmistelevan työryhmän esityksen tutkimustoiminnan avauksille myönnettävistä määrärahoista.
- Kiinnitettiin huomiota valmistelevan työryhmän kokouksessa tehtyyn päätökseen, että HUSin prosenttiosuus koko myönnettävästä määrarahasta olisi vähintään sama kuin vuonna 2020, eli 85,7 % määrarahasta. Esittelijä on muuttanut esitystä toimikunnan kokoukseen niin, että HUSin prosenttiosuus koko määrarahasta on 85,5 %. Tutkimustoimikunta hyväksyi keskustelun jälkeen esittelijän esityksen hakijaorganisaatioille vuonna 2021 myönnettävistä määrärahoista. Todettiin, että HYKS-erityisvastuualueen tutkimustoimikunta pitää tärkeänä sitä, että perusterveydenhuollon ja muiden HYKS-ervan määrärahan jakoon oikeutettujen organisaatioiden kuin HUSin tutkimusta tuetaan ja siksi määrärahan jako ei noudata tarkasti yliopistosairaالاتasoisien tieteellisen julkaisutuotannon laskennallisia osuuksia.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Lisätiedot

Ylilääkäri Ari Lindqvist, puh. 040 523 8686
Tutkimusjohtaja Anne Pitkäranta, puh. 040 643 0511

Liitteet

Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Jakelu

Rahoitusta hakeneet organisaatiot

Ptk:n tark.

Terveystutkimuksen tutkimustoimikunta

24.09.2020

§ 8

Asianro HUS/857/2020

Muut asiat

Selostus

Asian käsittely

Tutkimustoimikunnan seuraava kokous

Sovittiin, että sihteeri lähettää tutkimustoimikunnalle kalenterikutsun toimikunnan seuraavaan kokoukseen. Kokous pidetään maaliskuun 2021 alussa ja kokouksessa mm. todetaan hakijaorganisaatioiden vuoden 2021 yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen määrärahat sekä käsitellään toimikunnan kokoukseen valmisteltu vuoden 2022 määrärahan hakuohje.

Erityisvastuualueiden tutkimustoimikuntien puheenjohtajien vetoamus STM:lle, OKM:lle ja eduskunnan sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnalle: Valtion rahoituksen on vastattava terveydenhuollon yliopistotasaisen tutkimuksen todellisia kustannuksia

Puheenjohtaja Anne Pitkäranta kertoi vetoamuksesta kokouksessa. Vetoamus liitetään pöytäkirjan liitteeksi.

Päätösesitys

-

Päätös

Muut asiat merkittiin tiedoksi.

Lisätiedot

Ylilääkäri Ari Lindqvist, puh. 040 523 8686
Tutkimusjohtaja Anne Pitkäranta, puh. 040 643 0511

Liitteet

Pöytäkirjan liite

Terveystieteiden tutkimuksen tutkimustoimikunta

24.09.2020

Kokouspäivä 24.9.2020
Pykälät § 7 - § 8
Sivut 1 - 26

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: § 8

Seuraaviin päätöksiin liittyvien yksityisoikeudellisten asioiden käsittely kuuluu Helsingin käräjäoikeuden toimivaltaan:

Oikaisuvaatimusohje

Terveystieteidenhuoltolain (1326/2010) 63 §:n 3 momentin mukaan tutkimusrahoituksen muutoksenhakuun liittyvissä asioissa noudatetaan soveltuvin osin, mitä valtionavustuslain (688/2001) 34 §:ssä säädetään. Viimeksi mainitun lainkohdan mukaan tutkimustoimikunnan päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Seuraaviin päätöksiin voidaan vaatia oikaisua kirjallisella oikaisuvaatimuksella Terveystieteiden tutkimuksen tutkimustoimikunnalta: § 7

Oikaisuvaatimuksen tekemiseen oikeutetut

Oikaisua saa vaatia se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Viranomaisen saa lisäksi vaatia oikaisua, jos laissa niin säädetään tai jos muutoksenhakuoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen.

Oikaisuvaatimuksen tekemiselle varattu aika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai joulukuun arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa perille ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon vaaditaan oikaisua,
- miltä kohdista päätökseen vaaditaan oikaisua ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi,
- oikaisuvaatimuksen perustelut,
- mihin oikaisuvaatimusoikeus perustuu, ellei oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös kohdistu sen tekijään,

Ptk:n tark.

Terveystieteiden tutkimuksen tutkimustoimikunta

24.09.2020

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot,
- mahdollisen asiamiehen tai laillisen edustajan yhteystiedot sekä
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon asiaan liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Oikaisuvaatimuksen liitteet

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä:

- oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös oikaisuvaatimusohjeineen,
- selvitys siitä, milloin oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisajankohdasta sekä
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, ellei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikaisuvaatimuksen perille toimittaminen

Asianosaisen tai hänen valtuuttamansa henkilön on toimitettava Terveystieteiden tutkimuksen tutkimustoimikunnalle osoitettu oikaisuvaatimus HUS Keskuskirjaamoon.

Oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon asiakaspalveluajan päättymistä. Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai faksilla taikka sähköpostilla.

Valitusosoitus Helsingin hallinto-oikeuteen

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella Helsingin hallinto-oikeudelta:

Hallintovalitus, pykälät

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto taikka arkilauantai, saa valituksen toimittaa perille ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen sisältö ja liitteet

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta,

Ptk:n tark.

Terveystieteiden tutkimuksen tutkimustoimikunta

24.09.2020

- miltä kohdista päätöksen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi,
- vaatimusten perustelut,
- mihin valitusoikeus perustuu, ellei valituksen kohteena oleva päätös kohdistu valittajaan,
- valittajan nimi, kotikunta ja yhteystiedot,
- mahdollisen asiamiehen tai laillisen edustajan yhteystiedot sekä
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, ellei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Terveystieteiden tutkimuksen tutkimustoimikunnan päätösasiakirjoja koskevat tiedustelut HUS Keskuskirjaamosta.

Tiedon luovuttamiseen salassa pidettävistä asiakirjoista sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) säännöksiä.

Valituksen perille toimittaminen

Valittajan tai hänen valtuuttamansa henkilön on toimitettava valitus Helsingin hallinto-oikeuteen, jonka yhteystiedot ovat:

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Puhelin: 029 564 2000
Faksi: 029 564 2079
helsinki.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Asiakirjat toimitetaan omalla vastuulla. Valitus on jätettävä siten, että se ehtii perille hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valituksen voi toimittaa myös faksilla tai sähköpostitse.

Hallinto-oikeudessa suoritettavasta valituksen käsittelystä perittävän oikeudenkäyntimaksun edellytykset ja suuruus määräytyvät tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaisesti. Jos oikeudenkäyntimaksu peritään, sen suuruus on 250 €.

Yhteystiedot

HUS Keskuskirjaamo
Postiosoite: PL 200, 00029 HUS
Käyntiosoite: Marjaniementie 74, Iiris-keskus, 00930 Helsinki
Puhelinvaihe: 09 4711
Puhelin: 050 428 7837
Faksi: 09 471 75500

Ptk:n tark.

Terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta

24.09.2020

Sähköposti: keskuskirjaamo@hus.fi
Asiakaspalvelu arkisin klo 9.00–15.00.